

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

CHƯƠNG 6

MỘT SỐ CHUYÊN NGÀNH XÃ HỘI HỌC

GV: GVC.TS Nguyễn Thị Như Thúy

Email: ntnthuy@hcmute.edu.vn

Điện thoại: 0904932816

Cố vấn chuyên môn

*PGS.TS Nguyễn Thị Hồng Xoan
(Trưởng Khoa XHH, trường Đại học KHXX&NV,
ĐH Quốc gia TP HCM)*

CHƯƠNG 6 : MỘT SỐ CHUYÊN NGÀNH XÃ HỘI HỌC

MỤC TIÊU CHƯƠNG 6

Trình bày và phân tích được khái niệm XHH về DLXH&TTĐC, XHH Đô thị, XHH Nông thôn, XHH Gia đình

Trình bày và phân tích được quá trình hình thành DLXH và TTĐC, chức năng, vai trò của DLXH, TTĐC

Trình bày và phân tích được các đặc điểm của đô thị, lối sống đô thị, các căn bệnh đô thị và chỉ báo về đô thị hóa.

Trình bày và phân tích được các đặc điểm của nông thôn, những đặc trưng nổi bật của xã hội nông thôn

Trình bày và phân tích được kết cấu gia đình, các kiểu gia đình, chức năng của gia đình, những yếu tố ảnh hưởng đến độ bền vững của hạnh phúc gia đình

CHƯƠNG 6 : MỘT SỐ CHUYÊN NGÀNH XÃ HỘI HỌC

CHƯƠNG 6

MỘT SỐ CHUYÊN NGÀNH XÃ HỘI HỌC

BÀI 1

**XÃ HỘI HỌC VỀ DỰ LUẬN XÃ HỘI
VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG**

BÀI 2

XÃ HỘI HỌC ĐÔ THỊ

BÀI 3

XÃ HỘI HỌC NÔNG THÔN

BÀI 4

XÃ HỘI HỌC GIA ĐÌNH

XÃ HỘI HỌC VỀ DỰ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- ☐ Trình bày và phân tích được khái niệm XHH về DLXH&TTĐC
- ☐ Trình bày và phân tích được quá trình hình thành DLXH và TTĐC, chức năng, vai trò của DLXH, TTĐC

NỘI DUNG BÀI HỌC

- ☐ Khái niệm dự luận xã hội, xã hội học về dự luận xã hội. Quá trình hình thành dự luận xã hội và những yếu tố tác động đến dự luận xã hội. Chức năng của dự luận xã hội
- ☐ Quá trình hình thành và phát triển của thông tin đại chúng. Đặc điểm của thông tin đại chúng và phương tiện thông tin đại chúng
- ☐ Nghiên cứu dự luận xã hội bằng phương pháp nghiên cứu xã hội học

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

KHÁI NIỆM DƯ LUẬN XÃ HỘI, XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI

Dư luận xã hội

Là một hiện tượng xã hội đặc biệt, biểu thị thái độ phán xét, đánh giá của quần chúng đối với các vấn đề mà họ quan tâm.

KHÁI NIỆM DƯ LUẬN XÃ HỘI, XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI

Xã hội học về dư luận xã hội:

Là một chuyên ngành của xã hội học, xem xét các cộng đồng người có những quan tâm về lợi ích, nhu cầu vật chất hay tinh thần của họ trong sự phát triển của kinh tế, văn hóa, xã hội, chính trị, nghệ thuật.

Xã hội học về dư luận xã hội xem xét và nghiên cứu các sự kiện, hiện tượng xã hội trong mối liên hệ với những người khác.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

KHÁI NIỆM DƯ LUẬN XÃ HỘI, XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI

Xã hội học về dư luận xã hội:

Có đối tượng nghiên cứu là cơ cấu, các quy luật, các kênh các cơ chế hình thành và vận hành của DLXH dưới tác động của những quy luật xã hội chung cũng như của những đặc thù riêng ở mỗi xã hội.

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH DƯ LUẬN XÃ HỘI

Bước 1:

Hình thành ý thức của cá nhân thông qua việc nhìn, nghe, thấy một sự việc nào đó. Ví dụ khi thấy cảnh bạo lực trẻ em, trong mỗi chúng ta xuất hiện những cảm nhận riêng của mình.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH DƯ LUẬN XÃ HỘI

Bước 2:

Trao đổi, bàn luận ý kiến từng cá nhân với nhau tạo ra ý thức xã hội.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH DƯ LUẬN XÃ HỘI

Bước 3:

Thông qua quá trình trao đổi trực tiếp hoặc gián tiếp hình thành nên các quan điểm cơ bản.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH DƯ LUẬN XÃ HỘI

Bước 4:

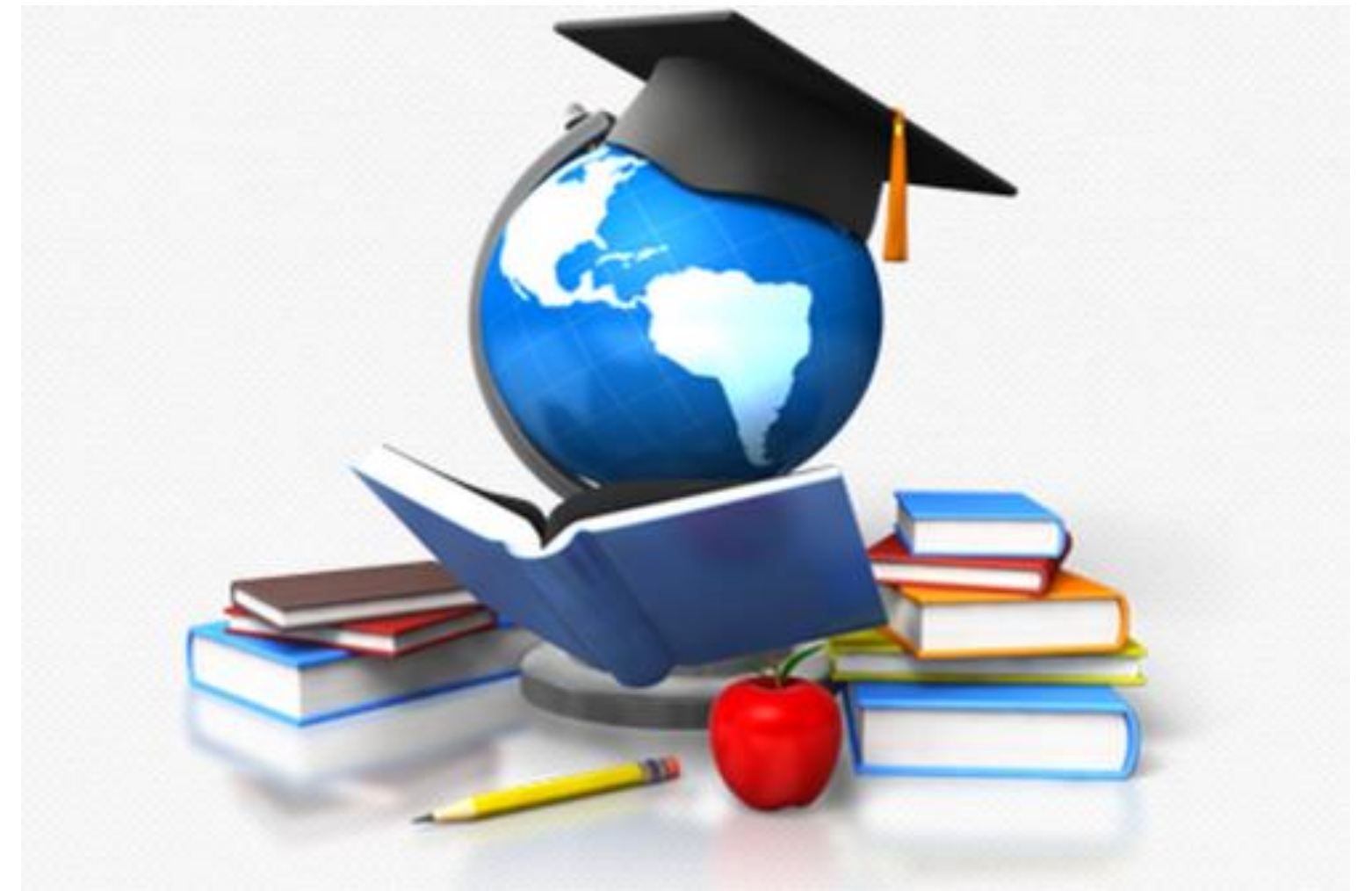
Từ những quan điểm chung người ta đi tới hành động thống nhất, nêu ra ý kiến về hoạt động thực tiễn.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN DƯ LUẬN XÃ HỘI

Phụ thuộc vào trình độ hiểu biết, vào tính chất của các sự kiện, hiện tượng và quá trình xã hội.

Phụ thuộc vào trình độ văn hóa và hệ tư tưởng.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN DƯ LUẬN XÃ HỘI

Yếu tố tâm lý xã hội.

Yếu tố hoàn cảnh sinh hoạt chính trị
(đây là yếu tố quan trọng).

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CHỨC NĂNG CỦA DƯ LUẬN XÃ HỘI

Thước đo bầu không khí chính trị,
xã hội.

Điều hòa, điều chỉnh các mối quan
hệ xã hội và những sai lệch diễn ra
trong đời sống xã hội.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CHỨC NĂNG CỦA DƯ LUẬN XÃ HỘI

Giáo dục

Kiểm soát xã hội

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Thời đại phong kiến trở về trước, thông tin chưa mang tính đại chúng, chủ yếu thông qua khẩu ngữ, truyền miệng thông qua ca dao, tục ngữ.

Thông tin đại chúng bắt đầu phổ biến rộng rãi trong thời kỳ chế độ tư bản chủ nghĩa, đặc biệt phát triển mạnh trong nền kinh tế thị trường.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Các phương tiện truyền thông ra đời đã làm cho thông tin và các phương tiện truyền tải thông tin mang tính đại chúng.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Các phương tiện truyền thông ra đời đã làm cho thông tin và các phương tiện truyền tải thông tin mang tính đại chúng.

Một số phát minh điển hình về phương tiện truyền tải thông tin:

1837

Phát minh điện tín

1876

Vô tuyến

1922

Radio

1938

Vô tuyến truyền hình

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Các phương tiện truyền thông ra đời đã làm cho thông tin và các phương tiện truyền tải thông tin mang tính đại chúng.

Một số phát minh điển hình về phương tiện truyền tải thông tin:

1949

Cáp truyền thanh
truyền hình

1965

Vệ tinh viễn thông
quốc tế

1970

Kỷ nguyên của tin học

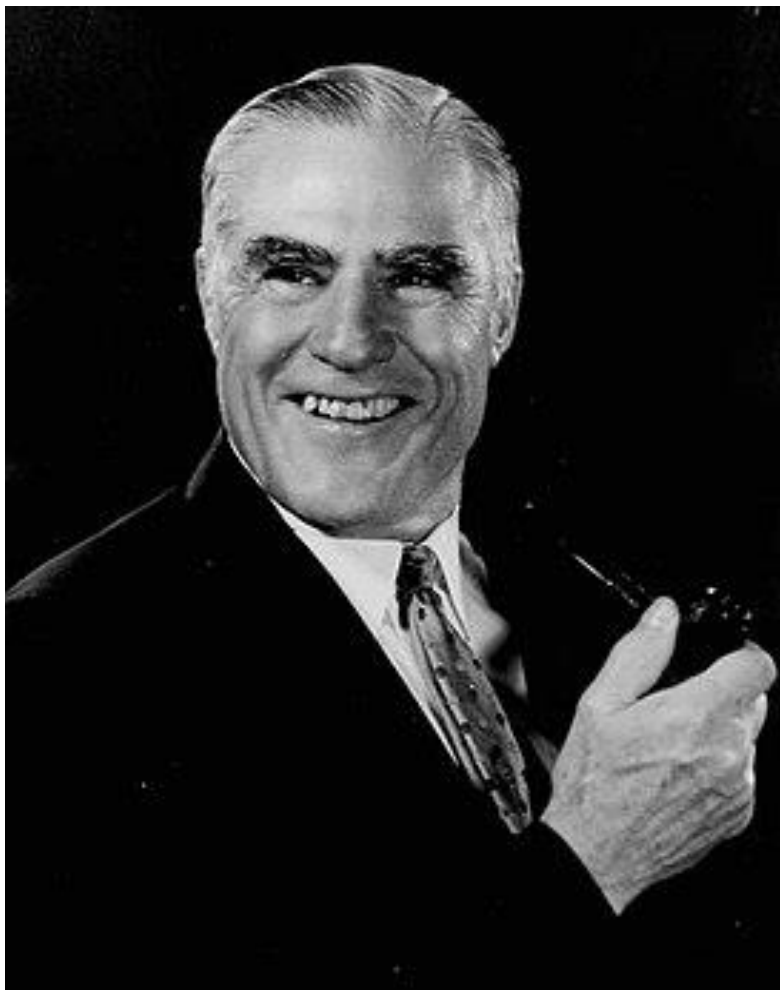

1990

Nối mạng máy tính
liên quốc gia

ĐẶC ĐIỂM CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG VÀ PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

ĐẠI CHÚNG

Theo Herbert Blumer

Bao gồm những người thuộc mọi thành phần xã hội, bất kể nghề nghiệp, trình độ học vấn hay tầng lớp xã hội.

Những cá nhân nặc danh vì nhắm đến một công chúng đông đảo nên truyền thông không thể biết ai là ai.

Đại chúng thường là những người độc lập, ít có sự tương tác hay mối quan hệ gắn bó nào. Đại chúng hầu như không có hình thức tổ chức nào đó hoặc nếu có thì cũng lỏng lẻo.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

ĐẶC ĐIỂM CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG VÀ PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Thứ nhất, được sử dụng với quy mô đại chúng và phạm vi hoạt động trên một qui mô rộng lớn.

Thứ hai, được sử dụng với mục đích đại chúng.

Thứ ba, thông tin đại chúng là những thông tin được thu thập từ nhiều nguồn (đại chúng và không đại chúng) và được truyền đến đại chúng.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

ĐẶC ĐIỂM CỦA THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG VÀ PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Thứ tư, thông tin đại chúng được các phương tiện thông tin đại chúng truyền đi một cách công khai, nhanh chóng, đều đặn và có tính định kỳ.

Thứ năm, thông tin đại chúng được các phương tiện thông tin đại chúng truyền đi thường mang tính tổng hợp cao, có độ tin cậy và phải qua các bộ phận xử lý chức năng.

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DỰ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

NGHIÊN CỨU DỰ LUẬN XÃ HỘI BẰNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC

TIẾP CẬN
MÔ TẢ

TIẾP CẬN
TRƯNG
CẦU

TIẾP CẬN
GIẢI THÍCH

TIẾP CẬN
THÍ
NGHIỆM

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

TÓM LẠI

Khái niệm dư luận xã hội, xã hội học về dư luận xã hội. Quá trình hình thành dư luận xã hội và những yếu tố tác động đến dư luận xã hội. Chức năng của dư luận xã hội

Quá trình hình thành và phát triển của thông tin đại chúng. Đặc điểm của thông tin đại chúng và phương tiện thông tin đại chúng

Nghiên cứu dư luận xã hội bằng phương pháp nghiên cứu xã hội học

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

TÓM LẠI

- Trình bày và phân tích được khái niệm Xã hội học về dư luận xã hội và thông tin đại chúng
- Trình bày và phân tích được quá trình hình thành dư luận xã hội và thông tin đại chúng, chức năng, vai trò của dư luận xã hội và thông tin đại chúng

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DỰ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quá trình hình thành dự luận xã hội gồm bao nhiêu bước?

A

Bốn bước

B

Ba bước

C

Hai bước

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DỰ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quá trình hình thành dự luận xã hội gồm bao nhiêu bước?

A

Bốn bước

B

Ba bước

C

Hai bước

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Những yếu tố tác động đến dư luận xã hội?

A

Phụ thuộc vào trình độ hiểu biết, vào tính chất của các sự kiện, hiện tượng và quá trình xã hội; Phụ thuộc vào trình độ văn hóa và hệ tư tưởng.

B

Phụ thuộc vào trình độ văn hóa và hệ tư tưởng; Yếu tố tâm lý xã hội; Yếu tố hoàn cảnh sinh hoạt chính trị (đây là yếu tố quan trọng).

C

Yếu tố tâm lý xã hội; Yếu tố hoàn cảnh sinh hoạt chính trị (đây là yếu tố quan trọng)

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Những yếu tố tác động đến dư luận xã hội?

A

Phụ thuộc vào trình độ hiểu biết, vào tính chất của các sự kiện, hiện tượng và quá trình xã hội; Phụ thuộc vào trình độ văn hóa và hệ tư tưởng.

B

Phụ thuộc vào trình độ văn hóa và hệ tư tưởng; Yếu tố tâm lý xã hội; Yếu tố hoàn cảnh sinh hoạt chính trị (đây là yếu tố quan trọng).

C

Yếu tố tâm lý xã hội; Yếu tố hoàn cảnh sinh hoạt chính trị (đây là yếu tố quan trọng)

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Chức năng của dư luận xã hội?

A

Thước đo bầu không khí chính trị, xã hội; Điều hòa, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội và những sai lệch diễn ra trong đời sống xã hội.

B

Thước đo bầu không khí chính trị, xã hội; Điều hòa, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội và những sai lệch diễn ra trong đời sống xã hội; Giáo dục

C

Giáo dục; Kiểm soát xã hội

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Chức năng của dư luận xã hội?

A

Thước đo bầu không khí chính trị, xã hội; Điều hòa, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội và những sai lệch diễn ra trong đời sống xã hội.

B

Thước đo bầu không khí chính trị, xã hội; Điều hòa, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội và những sai lệch diễn ra trong đời sống xã hội; Giáo dục

C

Giáo dục; Kiểm soát xã hội

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quá trình hình thành và phát triển của thông tin đại chúng?

A

Thời đại phong kiến trở về trước, thông tin chưa mang tính đại chúng, chủ yếu thông qua khẩu ngữ, truyền miệng thông qua ca dao, tục ngữ.

B

Thông tin đại chúng bắt đầu phổ biến rộng rãi trong thời kỳ chế độ tư bản chủ nghĩa, đặc biệt phát triển mạnh trong nền kinh tế thị trường

C

Cả A và B

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quá trình hình thành và phát triển của thông tin đại chúng?

A

Thời đại phong kiến trở về trước, thông tin chưa mang tính đại chúng, chủ yếu thông qua khẩu ngữ, truyền miệng thông qua ca dao, tục ngữ.

B

Thông tin đại chúng bắt đầu phổ biến rộng rãi trong thời kỳ chế độ tư bản chủ nghĩa, đặc biệt phát triển mạnh trong nền kinh tế thị trường

C

Cả A và B

TÀI LIỆU HỌC TẬP VÀ THAM KHẢO

- ❖ **File slide bài giảng PDF**
- ❖ **File hệ thống ngân hàng câu hỏi, đề tài tiểu luận file pdf**
- ❖ **Giáo trình: Nhập môn xã hội học**
- ❖ **Đề cương chi tiết file pdf**
- ❖ **Video bài giảng**

BÀI 1: XÃ HỘI HỌC VỀ DƯ LUẬN XÃ HỘI VÀ THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

**CHÚC CÁC BẠN CÓ MỘT KHÓA HỌC THÚ VỊ VÀ HỌC HỎI
ĐƯỢC NHIỀU KIẾN THỨC BỔ ÍCH, HẸN GẶP LẠI CÁC BẠN
TRONG BÀI HỌC TIẾP THEO**